

УДК 004.7

I.B. Колумба

Одесская национальная академия пищевых технологий, учебно-научный институт холода, криотехнологий и экоэнергетики, ул. Дворянская, 1/3, г. Одесса, 65026, Украина

ПОДХОДЫ К ОБСЛУЖИВАНИЮ ЗАЯВОК В ИНТЕЛЕКТУАЛЬНОЙ НАДСТРОЙКЕ В СЕТЯХ СЛЕДУЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ

В статье рассмотрены особенности обслуживания заявок в системе управления интеллектуальными услугами в условиях увеличивающегося спектра услуг, предоставляемых телекоммуникационной сетью. Целью данной статьи является разработка архитектуры интеллектуальной надстройки (ИН) сетей следующего поколения с различными принципами управления услугами (централизованное, децентрализованное и смешанное управление) и представление возможных подходов к выполнению услуг при архитектуре ИН со смешанным принципом управления.

Ключевые слова: Интеллектуальная услуга; Интеллектуальная надстройка; Сети следующего поколения; Смешанный принцип управления.

I.B. Колумба

Одеська національна академія харчових технологій, навчально-науковий інститут холоду, кріотехнологій та екоенергетики, вул. Дворянська, 1/3, м. Одеса, 65026, Україна

ПІДХОДИ ДО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗАЯВОК В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІЙ НАДБУДОВІ У МЕРЕЖАХ НАСТУПНОГО ПОКОЛІННЯ

У статті розглянуті особливості обслуговування заявок в системі управління інтелектуальними послугами в умовах зростаючого спектра послуг, що надаються телекомунікаційною мережею. Метою даної статті є розробка архітектури інтелектуальної надбудови (ИН) мереж наступного покоління з різними принципами управління послугами (централізоване, децентралізоване і змішане управління) та представлення можливих підходів до виконання послуг при архітектурі ИН зі змішаним принципом управління.

Ключові слова: Інтелектуальна послуга; Інтелектуальна надбудова; Мережі наступного покоління; Змішаний принцип управління.

DOI: 10.15673/0453-8307.3/2015.39281

*This work is licensed under the Creative Commons Attribution International License (CC BY).
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>*

I. ВВЕДЕНИЕ

В настоящее время перечень услуг, предоставляемых телекоммуникационными сетями, значительно вырос. Наибольший интерес в этом списке представляют интеллектуальные услуги. Это объясняется популярностью таких услуг среди пользователей и, как следствие, их прибыльностью для операторов.

Интеллектуальными услугами (ИУ) называют услуги, которые предоставляются абоненту при помощи специальных средств – интеллектуальной надстройки.

Понятия «интеллектуальная услуга» и «интеллектуальная надстройка» впервые были введены в интеллектуальных сетях (IN, *Intellectual Network*), вопросы развития которых были популярны в 90-ые годы XX столетия. Однако, несмотря на перспективность подхода, концепция IN не принесла желаемого многообразия услуг и не привнесла предрекаемое ей развитие, но она заложила

основы концепции поддержки интеллектуальных услуг, которые были использованы на следующих этапах развития телекоммуникационных сетей.

В настоящее время перечень интеллектуальных услуг достаточно велик. К подобным сервисам можно отнести *Freephone* (звонки за счет вызываемой стороны), *Premium Rate Service* (звонки с дополнительной платой, например, за участие в лотереях, голосованиях и т.п.), *VAS (Value Added Services)*, услуги с добавленной стоимостью) и другие. В различных сетях (фиксированных, мобильных, Интернет) один и тот же пользователь представлен как разные клиенты с различными профилями обслуживания. При этом услуга, предоставляемая ему в одной сети, не может быть на тех же условиях предоставлена в другой.

Возможность предоставления и поддержки широкого перечня интеллектуальных услуг в одной сети позволяет обеспечить концепция сетей следующего поколения (NGN, *Next Generation Network*).

Сейчас *NGN* – это то направление развития, которое определило для себя большинство телекоммуникационных операторов мира. Такие страны, как Англия (сеть *British Telecom 21CN*), Италия (сеть *Telecom Italia*), Швеция (сеть *B2*), Нидерланды, Южная Корея и Япония, уже стали на путь модернизации своих сетей согласно требованиям к перспективным сетям следующего поколения. Не остается в стороне и Украина. Из отечественных компаний работы в направлении *NGN* проводят Комстар-Украина, *TeNet*.

Концепция *NGN* – концепция построения сетей связи, обеспечивающих предоставление неограниченного набора услуг с гибкими возможностями по их управлению, персонализации и созданию новых услуг за счет унификации сетевых решений, предполагающая реализацию универсальной транспортной сети с распределенной коммутацией и интеграцией с традиционными сетями связи [1]. Основу сети *NGN* составляет мультипротокольная сеть – транспортная сеть связи, входящая в состав мультисервисной сети, обеспечивающая перенос разных типов информации с использованием различных протоколов передачи.

Принципы данной концепции полностью со-

ответствуют требованиям к современным и перспективным сетям связи [1]:

– “многооператорность”, под которой понимается возможность участия нескольких операторов в процессе предоставления услуги и разделение их ответственности в соответствии с их областью деятельности;

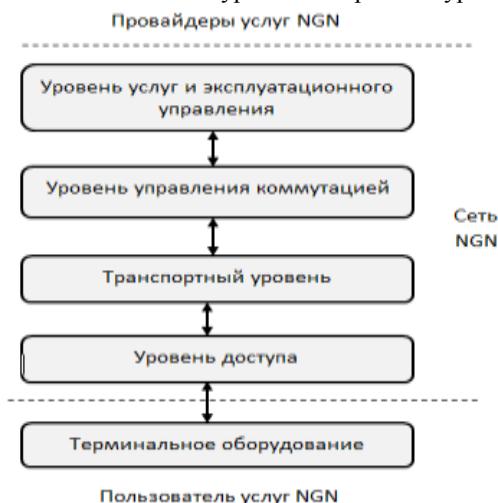
– “мультисервисность”, под которой понимается независимость технологий предоставления услуг от транспортных технологий;

– мультимедийность, под которой понимается способность сети передавать многокомпонентную информацию (речь, данные, видео) с необходимой синхронизацией этих компонент в реальном времени в рамках единого формата представления данных;

– “интеллектуальность управления услугой”, под которой понимается возможность управления услугой, вызовом и соединением со стороны пользователя;

– “инвариантность доступа”, под которой понимается возможность организации доступа к услугам независимо от используемой технологии.

В большинстве публикаций по *NGN*, например, в [1, 2, 3], приводится обобщенная четырехуровневая архитектура *NGN* (рисунок 1).

Рисунок 1 – Четырехуровневая модель сетей следующего поколения

В данной архитектуре выделяются следующие уровни:

- Уровень доступа, содержащий сеть абонентского доступа к транспортной пакетной сети;
- Транспортный уровень, включающий магистральную пакетную сеть (сеть, построенную на базе протоколов пакетной коммутации *IP*, в настоящее время чаще всего на базе технологии *MPLS* и протокола *IP*);
- Уровень управления коммутацией, включает совокупность узлов по управлению всеми процессами обслуживания вызовов в телекоммуникационной сети;
- Уровень услуг и эксплуатационного управления, который содержит логику выполнения услуг и/или приложений и управляет этими услугами, имеет открытые интерфейсы для ис-

пользования сторонними организациями (для разработки программ и новых услуг).

Для данной работы наибольший интерес составляют последние два уровня – уровень управления коммутацией и уровень услуг.

Концепция *NGN* унаследовала основные функциональные узлы из физической архитектуры сетей *IN*, используемые для управления услугами: узел коммутации услуг (*SSP, Service Switching Point*); узел управления обслуживанием и услугами (*SCP, Service Control Point*); узел менеджмента услуг (*SMP, Service Management Point*); узел создания услуг (*SCEP, Service Creation Environment Point*); узел базы данных услуг (*SDP, Service Data Point*). Так же, как и в *IN*, в *NGN* уровень управления интеллектуальными услугами отделен от уровня коммутации, сигнализации и доставки

інформації, що забезпечує легкість введення нових інтелектуальних сервісів та управління ними. Но *NGN* пошла далі *IN* та розділила не тільки узел управління обслуговуванням *SCP* від управління з'єднанням *SSP*, але й управління з'єднанням *SSP* від транспорту.

Узел *SSP* слугує інтерфейсом між базовою мережею та інтелектуальною надстройкою. Він виявляє виклики до інтелектуальної мережі, звертається за необхідною інформацією до *SCP* та отримує необхідну інформацію для представлення послуги та обслуговування виклику. Об'єднання між *SCP* та *SSP* відбувається в режимі реального масштабу часу.

В целях взаємодействія з усіма мережами (телефонною мережею загального користування (ТФОП), з мережами мобільної зв'язку, мережою Інтернет, телевідображення) та типами сигналізації, в *NGN* було розроблено новий елемент мережі – пристрій *Softswitch*, програмний комутатор, який є ядром такої мультисервісної мережі. Основна завдання

Softswitch – підтримувати різні протоколи сигналізації як мереж одного типу, так і мереж комутації каналів з IP-мережами. Для ТФОП *Softswitch* є одновременно та пунктом об'єднання канала сигналізації ОКС7 (*SP* або *STP*) та транзитним комутатором, підтримуючим інші системи сигналізації ТФОП (*E-DSS1*, *2BCK*, *R2*), а для мереж з комутацією пакетів – пристрієм управління транспортними шлюзами (*Media Gateway Controller*) та/чи контроллером сигналізації (*Signaling Controller*).

На малюнку 2 представлена схема підключення районної телекомунікаційної мережі до одному *Softswitch*. В мережі розташовані кілька пунктів сигналізації *SPi*, від яких надходять сигналі від абонентів. Якщо в районній мережі використовується не тільки технологія з комутацією пакетів, але й з комутацією каналів, то потрібно встановити шлюз сигналізації (*Signalling Gateway*, *SG*) в мережі сигналізації та медіа-шлюз (*Media Gateway*, *MG*) в мережі передачі даних.

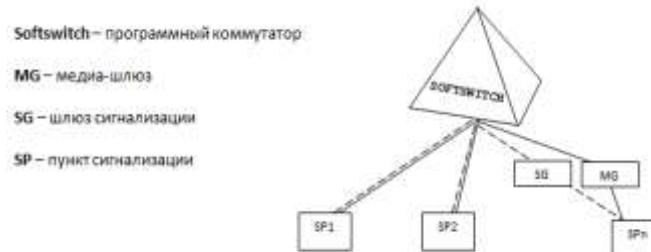

Рисунок 2 – Підключення районної мережі зв'язку до *Softswitch*

Услуга виконується таким чином. Заявка на послугу надходить від абонента до одному з пунктів сигналізації (*SP1*... *SPn*). Якщо пункт сигналізації знаходиться в IP-мережі, то пакети надходять безпосередньо на *Softswitch*. Якщо ж в IP-мережі, тоді заявка надходить лише після преобразувань в медіа-шлюзі (*MG*) та шлюзі сигналізації (*SG*).

Таким чином, *Softswitch*, з однієї сторони, керує з'єднанням (виступає як узел управління викликом (*CCP*, *Call Control Point*)), а з іншої – взаємодіє з рівнем надання послуг інтелектуальних послуг (через узел *SSP*) (малюнок 3).

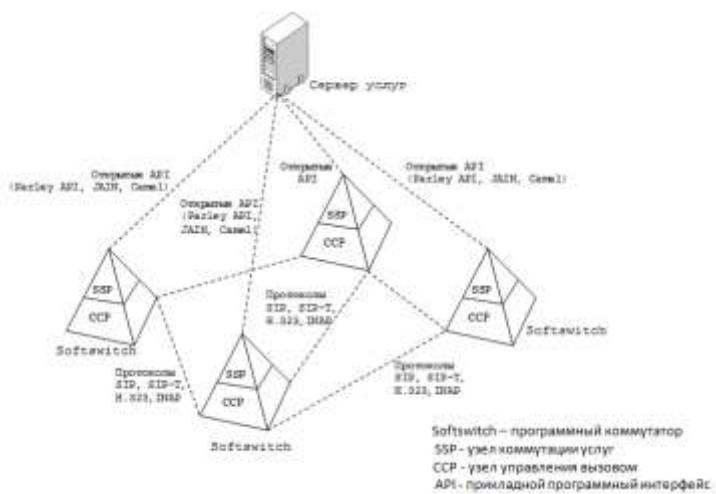

Рисунок 3 - Структура *Softswitch*

ІІ. ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ

В сучасних мережах *NGN* використовується ІН з централізованою системою управління (ІНЦСУ). Головною відмінністю систем з такою архітектурою є присутність єдиного центру управління. На малюнку 4 представлена інтелектуальна надстройка, функцією якої є управління інтелектуальними

послугами в мережі *NGN*. В неї входить частина *Softswitch*, яка виконує функцію комутації послуг (узел *SSP*), та сервер, який виконує функцію обслуговування послуги (узел *SCP*) та є єдиним центром управління. Св'язь між *Softswitch* та сервером осуществляється через відкриті програмні інтерфейси (*API*, *Application Programming Interface*) (наприклад, *Parlay API*, *Camel*, *JAIN*).

Рисунок 4 – Интеллектуальная надстройка с централизованной архитектурой

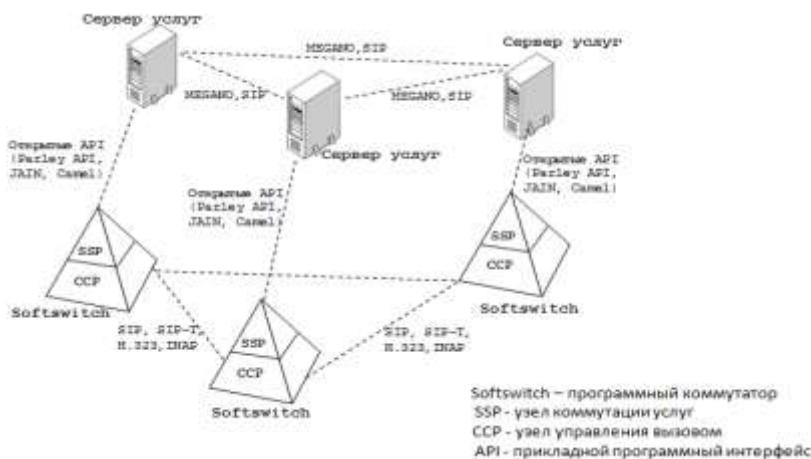
Заявка на интеллектуальную услугу выполняется в несколько шагов. *Softswitch* производит коммутацию заявки на услугу и обращается к серверу для обслуживания (передается запрос на услугу через сеть сигнализации). Сервер в определенный момент времени может обслуживать только один запрос. Если сервер в данный момент свободен, то он начинает обслуживать заявку. В противном случае проверяется, есть ли свободное место в буфере очереди заявок. Если свободных мест нет, то заявка теряется. Если есть, то заявка ставится в очередь и ожидает обслуживания.

У ИНЦСУ главными достоинствами являются простота организации управления (благодаря единому центру) и процессов координации нижних уровней, высокие мобилизационные способности. Но при росте спроса на услуги система не всегда способна справиться со своими функциями. Может возникнуть проблема, связанная с ограниченной пропускной способностью сети сигнали-

зации и производительностью центров управления услугами. В случае перегрузки системы управления часть заявок на интеллектуальные услуги просто теряется.

При использовании децентрализованной системы управления (ДСУ) сетью, называемой внутренним управлением (в качестве базовых вспомогательных понятий в него входят децентрализация, самоорганизация, автономия и автономичность), идея состоит в том, чтобы, в отличие от подхода с централизованным управлением, распределенно встроить задачи управления непосредственно в сеть и, по сути, дать ей возможность управления сложностью.

Управлению при использовании ИН с децентрализованной архитектурой (ИНДСУ) посвящены только некоторые научные работы, например [4, 5]. Предложенная авторами архитектура сети NGN с ДСУ интеллектуальными услугами представлена на рисунке 5.

Рисунок 5 – Интеллектуальная надстройка с децентрализованной архитектурой

Как и при ЦСУ, в ДСУ предполагается существование нескольких территориально разнесенных районов. В каждом из них установлен отдельный *Softswitch*, который выполняет функцию коммутации услуги и осуществляет управление рай-

онной транспортной сетью. Сервер услуг выполняет логику интеллектуальных услуг. Можно сказать, что обслуживание осуществляется практически в точке коммутации услуги.

При такій архітектурі заявка на інтелектуальну послугу обробляється таким чином. Якщо запрощуваний абонентом послуга є інтелектуальною, то *Softswitch* посилає запит до серверу, який непосредственно з ним пов’язаний, на виконання заявки. Якщо сервер вільний, він її обслуговує. Інакше проводиться перевірка буфера очередей. Якщо він повністю завантажений, заявка теряється. Якщо є вільне місце, вона додається в чергування. В зв’язку з тим, що сервери різних районів можуть підтримувати не повні набори послуг, а тільки визначені їх класами, може статися так, що сервер даного району не буде зможено обслугувати заявку. В такому випадку він повинен обратитися до серверу іншого району, способного це зробити. Для вибору такого сервера слід використовувати матрицю вероятностей передачі заявки з текущого сервера на інші сервери для відповідного класу послуг. Після пошуку заявки з текущого сервера передається на знайдений. Якщо обраний сервер вільний, починається обслуговування. Якщо ж немає вільного місця в черзі, заявка теряється [4].

В роботах [4, 5] виділяються достоинства ІНДСУ по порівнянню з ІНЦСУ: більша надійність функціонування, краща гнучкість та модульність структури такої системи (ІНДСУ більш ефективно функціонує при порівнянні з ІНЦСУ за інтенсивності поступлення заявок та більшою інтенсивністю їх обслуговування на сервері). Однак така система не лишена недостат-

ков, які можуть зробити систему меншою надійною по порівнянню з ІНЦСУ через відсутність єдиного центру збору, аналізу статистики та адміністрування системи.

Ще одним способом організації системи управління є смешане управління. Смешане управління предполагає використання ІН з централізованим управлінням всередині визначених зон, а зони управлюються з використанням ІНДСУ (можливо, і навпаки). Смешані системи можуть забезпечувати хороший баланс гнучкості, продуктивності та цінності, якщо збирають в собі переваги обох підходів.

В даній роботі архітектура смешаної системи управління представлена декількома рівнями ієрархії, на яких розташовані основні узли ІН (рисунок 6). На нижньому рівні знаходиться декілька програмних комутаторів *Softswitch*, які з’єднані між собою та з центральним сервером послуг протоколами *SIP*, *SIP-T*, *H.323*, *INAP*. На середньому рівні ієрархії знаходиться сервер послуг, який є єдиним центром управління. На верхньому рівні – сервер послуг, які з’єднані між собою та з центральним сервером послуг протоколами *MEGACO*, *SIP*. Свяжування між *Softswitch* та сервером послуг виконується через відкриті API (*Parlay API*, *Camel*).

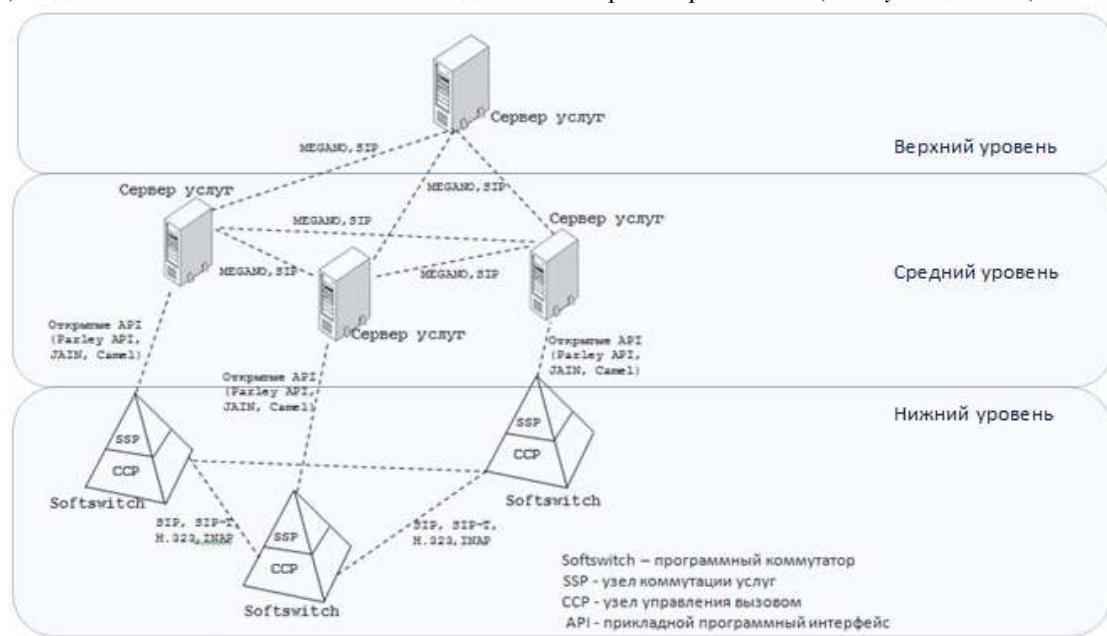

Рисунок 6 – Архітектура інтелектуальної надстройки со смешаним принципом управління

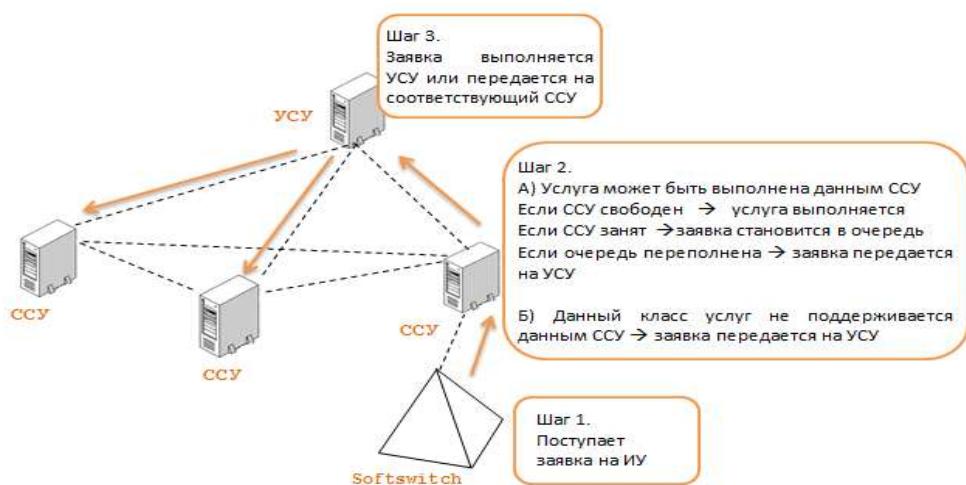
Центральний управлюючий сервер, представлений на верхньому рівні ієрархії, виступає як універсальний сервер, а на середньому рівні розташовані спеціалізовані сервери.

Специалізований сервер послуг (ССУ) – узел управління послугами, в якому розташована логіка обслуговування визначеного класу послуг. Для кожного класу існує відповідний ССУ.

Універсальний сервер услуг (УСУ) – сервер, що містить логіку обслуговування всіх класів послуг.

При ІН з смешаною архітектурою пред'являється декілька підходів до обслуговування заявок. Согласно одному з них заявка на послугу поступає на децентралізовані специалізовані сервери через підключені до них *Softswitch*, установлений в окремих районах (рисунок 7). Після комутації інтелектуальної послуги в *Softswitch*, відбувається обращення до спеціалізованого сервера для обслуговування. В певний момент часу сервер може обслуговувати лише одну заявку. При поступленні запиту на сервер проводиться аналіз класа за-

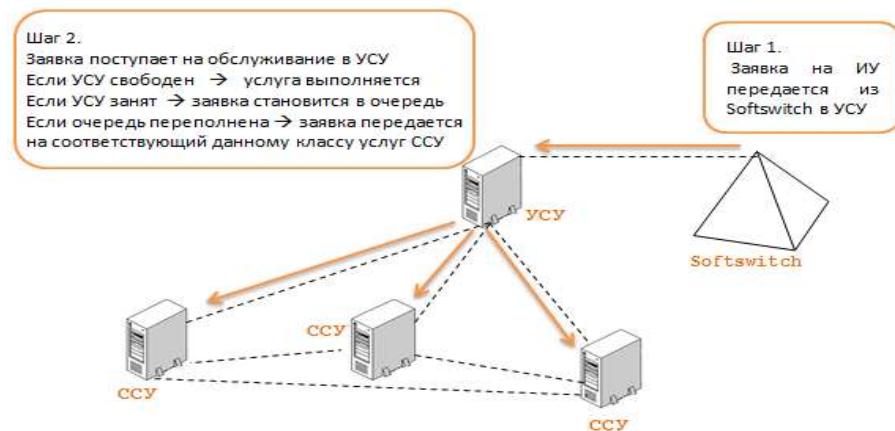
прашуваної послуги. Якщо сервер спеціалізовано на виконання такого типу заявок, то запит передається на виконання. Якщо сервер вільний, то він починає обслуговувати заявку. В протилежному випадку перевіряється, єсть ли вільне місце в буфері очікування. Якщо вільних місць немає, то заявка теряється, а інформація про неї надсилається на УСУ. Якщо вільне місце в очікування є, то заявка ставиться в очікування і чекає на обслуговування. Якщо вільний сервер не обслуговує запрошуваний клас послуг, то заявка також надсилається на УСУ. Отримані заявки УСУ обслуговуються самостійно або передаються на виконання на вільний сервер, підтримуючий цей клас послуг.

Рисунок 7 – Обслуговування в ІНССУ при поступленні заявки на CCU

Согласно приведеному алгоритму обслуговування, *CCU* повинні містити блок комутації послуги (*SSP*) для можливості перенаправлення заявки послуги на центральний універсальний сервер, який в даному випадку буде являтися узлом *SCP*.

Другим варіантом обслуговування заявок в ІНССУ є подхід, при якому заявка на ІУ приймається *Softswitch*, який підключений до УСУ. Обслуговування заявки для цього підходу представлено на рисунку 8.

Рисунок 8 – Обслуговування в ІНССУ при поступленні заявки на UCU

В даному випадку після комутації інтелектуальної послуги в *Softswitch* відбувається обращення до сервера для обслуговування заявки. Сервер являється універсальним і виконує всі класи запитів. В певний момент часу сервер

може обслуговувати лише одну заявку. Якщо сервер вільний, то він починає обслуговувати заявку. Якщо сервер зайняти, перевіряється, єсть ли вільне місце в очікування. Якщо вільних місць немає, то заявка теряється, а інформація про неї надсилається на УСУ. Якщо вільне місце в очікування є, то заявка ставиться в очікування і чекає на обслуговування.

ния. Якщо свободних місць нет, то запрошок відправляється на спеціалізований сервер, виконуючий запрощуваний тип послуг. Согласно приведеному алгоритму обслуговування, УСУ буде додатково виконувати функції узла *SSP*.

Вибір того чи іншого підходу управління ІН осуществляється на основі оцінки ефективності управління інтелектуальними послугами, яка визначається як якістю функціонування інтелектуальної надстройки та залежить від можливостей системи управління забезпечити оптимальні значення показників якості обслуговування заявок на інтелектуальні послуги.

Особливістю складних систем, до яких відноситься і система управління, є необхідність оцінки їх ефективності по багатьом частним показникам якості управління. Для оцінки ефективності функціонування системи управління целесообразно використовувати такі частні показники, як вероятність доставки пакетів заявок, час очікування обслуговування заявки, час знаходження в мережі, вероятність блокування заявок, вероятність відмов [6] та інші. Один з основних показників, які впливають на вибір підходу – це витрати на розробку та впровадження системи управління. Подібні показники використовуються для найрізноманітніших систем та мереж. Учитуючи специфіку архітектури ІНССУ (відокремлення кількох рівнів ієрархії основних узлів ІН) та особливості обслуговування заявок в таких системах, в якості додаткових частніх показників целесообразно використовувати вероятність обслуговування заявки в ССУ (на середньому рівні ієрархії) та вероятність блокування (потері) заявки в УСУ (на верхньому рівні ієрархії).

Таким чином, в якості частніх показників якості управління інтелектуальними послугами целесообразно використовувати:

- загальний час перебування заявки на інтелектуальну послугу в системі управління – $\bar{T}_{\text{пр}}$;
- загальний час очікування обслуговування заявки – $\bar{T}_{\text{ож}}$;
- вероятність блокування заявки (вероятність втрати заявки на інтелектуальну послугу при переповненні черг) на сервері послуг на верхньому рівні ІН – $\bar{P}_B$;
- вероятність обслуговування заявки сервером на середньому рівні ІН – $\bar{P}_o$;
- вартість системи управління – $\bar{C}$.

Показник ефективності E представляється в такому вигляді (1):

$$E = F(\bar{T}_{\text{пр}}, \bar{T}_{\text{ож}}, \bar{P}_B, \bar{P}_o, \bar{C}) \quad (1)$$

Часто функція F неизвестна чи складна та дуже складна. В цьому випадку целесообразно проводити заміну функції показника ефективності E лінійною функцією E' (2) [7]:

$$E' = b_1 \bar{T}_{\text{пр}} + b_2 \bar{T}_{\text{ож}} + b_3 \bar{P}_B + b_4 \bar{P}_o + b_5 \bar{C}, \quad (2)$$

де b_1, b_2, b_3, b_4 та b_5 – вагові коефіцієнти.

Лінійна форма показника ефективності складних систем є найпростішою функцією, яка враховує всі основні частні показники якості. Її без осібних проблем використовують для визначення оптимального підходу. Самостійною задачею при використанні цієї функції є визначення вагових коефіцієнтів b_i . Для цього використовують метод статистичних досліджень, експертних оцінок чи метод лініаризації функцій випадкових чисел [7].

ІІІ. ЗАКЛЮЧЕННЯ

В цій статті представлена архітектура ІН наступного покоління з різними принципами управління послугами. Особливу увагу було надано розробці архітектури ІН з синтетичним принципом управління. Автором було запропоновано та описано декілька підходів до обслуговування заявок при такій організації ІН. Розрахунок показника ефективності на основі предложенних частніх показників для кожного з предложенних підходів до організації архітектури ІН та обробки заявок дає можливість визначити найкращий підхід управління.

ЛИТЕРАТУРА

1. **Битнер В.И.** Сети нового поколения – NGN. Учебное пособие для вузов/ Битнер В.И., Михайлова Ц.Ц. – М.: «Горячая линия – Телеком», 2011. – 226с.
2. **Росляков А. В.** Мультисервисные платформы сетей следующего поколения NGN // Отечественные системы. – Т. 1. – Самара: ПГУТИ, ООО "Издательство Ас Гард", 2012. – 312 с.
3. **Джамансарієва А.Р., Семейкін В.Д.** Розвиток мереж регіонального оператора зв'язку на базі мереж нового покоління NGN // Прикаспійський журнал: Управління та високі технології. – 2012. – № 1.
4. **Князєва Н.О.** Підвищення якості управління послугами при застосуванні децентралізованої системи управління / Н.О. Князєва, С.В. Шестопалов // Вісник ДУІКТ. – т.8. – №1 – К.: ДУІКТ, 2010р. – С. 21-28
5. **Шестопалов С.В.** Качество управління інтелектуальними послугами в мережах наступного покоління. ITA 2013 XVI-th Joint International Scientific Events on Informatics Dedicated to XX-th anniversary of IJ ITA. June 29 - July 11, 2013, Varna, Bulgaria.
6. **Князєва Н.О.** Теорія проектування комп'ютерних систем і мереж. [Ч. 1]. Основи системного підходу до проектування: [навчальний посібник для вузів з дисципліни "Теорія проектування комп'ютерних систем і мереж" / Н.О. Князєва, С.В. Шестопалов, А.В. Росляков та ін. – К.: ДУІКТ, 2013. – 224 с.]

вання” для студентів спеціальності 7.091501 “Комп’ютерні системи та мережі”] / Н.О. Князєва, О.А. Князєва – Одеса: “BMB”, 2008. – 212 с.

7. Чумаков Н.М., Серебряный Е.И. Оценка эффективности сложных технических устройств. – М.: Сов. радио, 1980. – 192 с.

I. Kolumba

Odessa national academy of food technologies, 1/3 Dvoryanskaya str., Odessa, 65082, Ukraine

APPROACHES TO SERVICE REQUESTS IN INTELLECTUAL SUPERSTRUCTURE IN NEXT GENERATION NETWORKS

The paper considers the existing principles of management services in intellectual add-in of NGN - centralized and decentralized management, shows their advantages and disadvantages. The architecture of intellectual add-in with a mixed control strategy was proposed which presents several hierarchy levels, which are key nodes of intellectual add-in. The lower level has a few Softswitch, which are connected to each other. At the top level of the hierarchy there is a universal server, which is a single control center. At an average level there are specialized server services, connected with the central control device and a Softswitch. Intellectual add-in with a mixed architecture offers several approaches to service requests. According to the first approach, the request for service arrives at one of the dedicated servers through the connected Softswitch installed in a separate area. In the other, the request is taken Softswitch, which is connected to the universal server services. The choice of management approach to intellectual add-in builds on the assessment of management effectiveness of intelligent services, the calculation of which is necessary to consider individual indicators of quality. As partial indicators of intellectual services provision quality the author proposed to use the total residence time of request for intelligent service in management system, the total waiting time of request service, the probability of request blocking on the server on the upper level of intellectual add-in, the probability of request service on the server on the middle level of intellectual add-in, the control system cost. The calculation of the final effectiveness based on the proposed specific indicators for each of the presented approaches to architecture of the intellectual add-in will provide an opportunity to determine the best management option.

Keywords: Intellectual services; Intellectual superstructure; Next-generation networks; Mixed management principle.

REFERENCES

1. Bitner, V.I. 2011. Next generation networks – NGN. Uchebnoe posobie dlja vuzov, 226 p. (in Russian)
2. Rosljakov, A.V. 2012. Multiservisnye platformy setej sledujushhego pokolenija NGN // Otechestvennye sistemy. – T. 1. – Samara: PGUTI, OOO "Izdatel'stvo As Gard", 312 p. (in Russian)
3. Dzhamsarieva A.R., Semejkin V.D. 2012. Razvitiye seti regional'nogo operatora svjazi na baze seti novogo pokolenija NGN. *Prikaspijskij zhurnal: Upravlenie i vysokie tehnologii*, No. 1. (in Russian)
4. Knjazeva N.O., Shestopalov S.V. 2010. Pidvishennja jakosti upravlinnja poslugami pri zastosuvanni decentralizovanoї sistemi upravlinnja. *Visnik DUIKT*. 8(1), 21-28 (in Ukrainian)
5. Shestopalov S.V. 2013. Kachestvo upravlenija intellektual'nymi uslugami v setjah posledujushhego pokolenija. ITA 2013 XVI-th Joint International Scientific Events on Informatics Dedicated to XX-th anniversary of II ITA. June 29 - July 11, 2013, Varna, Bulgaria. (in Russian)
6. Knjazeva N.O. 2008. Teorija projektuvannja kompjuternih sistem i merezh. [Ch. 1]. Osnovi sistemnogo pidhodu do projektuvannja: [navchal'nij posibnik dlja vuziv z disciplini ”Teorija projektuvannja” dlja studentiv special'nosti 7.091501 ”Komp'juterni sistemi ta merezhi”] Odessa: ”VMV”, – 212 p. (in Ukrainian)
7. Chumakov N.M., Serebrjanyj E.I. Ocena effektivnosti slozhnyh tehnicheskikh ustroistv. M.: Sov.radio, 1980, 192 p. (in Russian)

Отримана в редакції 16.02.2015, прийнята до друку 23.04.2015